

[Økonomiministeren.]

folks økonomiske sædvaner omkring kildeskattens gennemførelse. Også kommunalreformens gennemførelse har jo gjort det svært på en række punkter at planlægge den økonomiske politik, og man må nok sige, at kombinationen af kildeskat og kommunalreform har skabt ganske særlige komplikationer. Hr. Lysholt Hansen spurgte mig, om regeringen havde opgivet det kommunale selvstyre, siden man nu åbenbart påtænkte at gribe ind over for kommunernes anvendelse af deres eget skatteprovenu. Sådanne tanker har vi naturligvis ikke, men faktisk sker der jo, som det er fremgået af den økonomiske årsoversigt, i 1971 et meget voldsomt omslag i kommunernes finansielle stilling, og det er vel kun naturligt, at der i den kommende tid finder drøftelser sted mellem regeringen og de kommunale organisationer om, hvilke virkninger man venter det vil få på den kommunale anlægspolitik. Det, vi i første omgang her sigter imod, er jo at skabe sikkerhed for, at kommuner, der ikke er absolut nødt til det, disponerer over lånemidler fra det knappe kapitalmarked. Det må da utvivlsomt være i alle parter interesse, at der finder en rimelig samordning sted mellem statens og kommunernes politik på et område af så stor betydning for hele samfundsøkonomiens udvikling.

Vel, disse vanskeligheder omkring gennemførelsen af de store reformer overvindes vel i løbet af et par år, men der er unægtelig dyberegående problemer i forholdet mellem vores ønsker og muligheder, som gør, at 1970'erne som helhed kan blive en vanskelig periode i den økonomiske politik. Vi skal jo i de kommende år bruge en ikke ringe del af den vækst, der kan opnås i nationalproduktet, til at forbedre betalingsbalancen med.

Samtidig ser vi imidlertid, at befolkningens appetit på fremskridtets frugter er større, end den nogen sinde har været. Der stilles krav om større offentlig indsats til løsning af industrisamfundets mange miljøproblemer, til løsning af det store behov for uddannelse og forskning, men samtidig forventer hver enkelt borger at få en stigning i sin disponible private realindkomst og dermed i sine private forbrugsmuligheder. Når man taler om realløn, er man ikke tilbøjelig til at regne den øgede fritid og de flere of-

fentlige ydelser med, noget, som fru Grethe Philip med rette var inde på i sit indlæg i går. Man kræver højere indkomst for at dække de skatter, der er nødvendige, hvis vi skal have de offentlige udgifter, det store byggeri osv., som vi ønsker, og samtidig skal holde styr på betalingsbalancen. Her er en konflikt, og denne konflikt mellem ønsker og muligheder kan jo føre til en risiko for det, som er den værste udgang af det hele, nemlig arbejdsløshed. Det er en risiko, der klart er ridset op i den økonomiske årsoversigt, men samtidig fremgår det lige så klart, at en løsning på denne konflikt kun er at finde i én ting, nemlig at vi fortsætter med en stram finans- og pengepolitik, men supplerer den med sikkerhed for et indkomstforløb, der er tilstrækkelig moderat. Eller sagt ligeud: vi må holde op med at bevilge hinanden pengeindkomster, der går ud over, hvad produktionsstigningen svarer til, og som derfor ikke får noget reelt indhold for nogen, men bare fører til inflation.

Den opposition, som nu taler med bekymring om, at de høje skatter svækker initiativ, arbejdslyst og konkurrenceevne og hæmmer den økonomiske politiksmuligheder, den er jo, som også finansministeren sagde i sin afslutning, velkommen til at samarbejde om en politik, som kan aflaste først og fremmest pengepolitikken, men dernæst også finanspolitikken. Det kan kun en politik, der sikrer et mådehold i den del af indkomststigningen, der går ud over, hvad produktionsstigningen betinger.

Lysholt Hansen: Jeg vil gerne have lov til at starte med nogle bemærkninger til økonomiministeren.

Jeg må sige, at jeg er meget overrasket over, så letsindigt økonomiministeren tager på spørgsmålet om opsparingsnedgang. Når jeg læser den økonomiske årsoversigt, som ministeren jo har lagt navn til, synes jeg, at han let og elegant glider hen over det alvorlige, der er sket, nemlig at opsparingen for dem, der ellers hidtil har fremmet opsparingen, er faldet, og ikke alene det, men at de har forbrugt af den hidtidige opsparing. Det synes jeg nok er en alvorlig ting også set i relation til mulighederne for at fremme udviklingen af vores erhvervsliv og dermed mulighederne for, at dette erhvervsliv kan låne i de pengeinstitutter, der jo i høj grad